

ADVIES

Advies van de Algemene Directie Energie van de FOD Economie over het voorstel (C) 2734 van de regulator met betrekking tot het aan te kopen capaciteitsvolume tijdens de veiling Y-1 in 2024 van het leveringsjaar 2025-2026 en over het voorstel (C) 2733 van de regulator met betrekking tot het aan te kopen capaciteitsvolume tijdens de veiling Y-4 in 2024 van het leveringsjaar 2028-2029.

Februari 2024

INLEIDING.....	3
1. Wettelijke en regelgevende context en antecedenten	3
2. Chronologie van de werkzaamheden ter voorbereiding van de veilingen Y-4 van het leveringsjaar 2028-2029 en Y-1 van het leveringsjaar 2025-2026	5
2.1. De veiling Y-4 voor het leveringsjaar 2028-2029	5
2.2. De veiling Y-1 voor het leveringsjaar 2025-2026	6
3. Herinnering aan de methodologie voor het bepalen van de vraagcurve	7
4. Voorstellen van de regulator: samenvatting.....	8
4.1.Voorstel (C) 2734 (T-1 veiling van oktober 2024).....	8
4.1.1. Volume.....	8
4.1.2. Prijs	9
4.1.Voorstel (C) 2733 (T-4 veiling van oktober 2024).....	10
4.2.1. Volume.....	10
4.2.2. Prijs	11
5. Analyse van de AD Energie.....	13
5.1. Analyse van de opmerkingen van de regulator in zijn voorstel (C) 2734 waarin de input van zijn advies (A) 2736 wordt overgenomen	13
5.1.1. Analyse van de volumeparameters.....	13
5.1.2. Analyse van de prijsparameters.....	15
5.2. Analyse van de opmerkingen van de regulator in zijn voorstel (C) 2733 waarin de input van zijn advies (A) 2735 wordt overgenomen	19
5.2.1. Analyse van de volumeparameters.....	19
5.2.2. Analyse van de prijsparameters.....	19
6. Advies van de AD Energie van de FOD Economie.....	25
6.1. Y-4 Veiling van oktober 2024.....	25
6.2. Y-1 Veiling van oktober 2024.....	26

INLEIDING

In dit document formuleert de AD Energie van de FOD Economie een advies over het voorstel (C) 2734 van de regulator met betrekking tot het aan te kopen capaciteitsvolume tijdens de veiling Y-1 in 2024 van het leveringsjaar 2025-2026 en over het voorstel (C) 2733 van de regulator met betrekking tot het aan te kopen capaciteitsvolume tijdens de veiling Y-4 in 2024 van het leveringsjaar 2028-2029 in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

Dit advies is gebaseerd op §5 van artikel 7 undecies van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt gewijzigd door de wet van 15 maart 2021 en luidt als volgt:

“§ 5. Uiterlijk op 1 maart van ieder jaar geven de Algemene Directie Energie en de netbeheerder een advies aan de Minister over het voorstel van de commissie bedoeld in paragraaf 4.”

Dit advies werd opgesteld rekening houdend met het kader dat vandaag van kracht is en meer bepaald de methodologie zoals ze wordt uiteengezet in het koninklijk besluit¹ van 27 januari 2022² tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 april 2021³ tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

Dit advies is opgesteld door de AD Energie van de FOD Economie in haar hoedanigheid van verantwoordelijke autoriteit voor de bevoorradingszekerheid van elektriciteit op het Belgische grondgebied. Het eerste hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van dit advies en licht de antecedenten toe, het tweede hoofdstuk spoort de chronologie van de voorbereidende werken voor de Y-1 en Y-4 veiling van oktober 2024 op, het derde hoofdstuk beschrijft de methodologie voor het bepalen van de vraagcurve, het vierde hoofdstuk vat de voorstellen (C) 2733 en (C) 2734 van de CREG samen, het vijfde hoofdstuk stelt een analyse van de opmerkingen van de CREG voor en het laatste hoofdstuk besluit met het advies van de AD Energie van de FOD Economie.

1. Wettelijke en regelgevende context en antecedenten

Op 4 april 2019 heeft het Federaal Parlement de “Wet tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen” (“CRM-wet”) goedgekeurd die een capaciteitsvergoedingsmechanisme van het type “betrouwbaarheidsopties” (“reliability options”)⁴ in België voorstelt. Deze wet werd dikwijls gewijzigd om het ontwerp van het mechanisme continu te verbeteren.

De wet bepaalt onder andere de algemene werking van het mechanisme, de jaarlijks te volgen procedure en de verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden. Ze bepaalt ook dat de

1

https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2022012704&table_name=wet

² In werking op 01/02/2022

³ Hierna koninklijk besluit van 28 april 2021

⁴ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2019042221&table_name=wet

methodologieën en modaliteiten van het mechanisme in een reeks koninklijke besluiten en in de marktregels en in de contracten moeten worden vastgelegd.

Een van de methodes is het bepalen van het volume en de parameters van de veilingen zoals gepreciseerd in artikel 7 undecies §2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna Elektriciteitswet).

“§ 2. De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, met welke parameters het volume van de aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de commissie, na raadpleging van de marktspelers, en na advies van de Algemene Directie Energie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de andere dan de in het eerste lid bedoelde parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, d.w.z. de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) die van toepassing is / zijn op bepaalde capaciteiten die beantwoorden aan specifieke criteria, en de uitoefenprij, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de netbeheerder, dat wordt opgesteld na raadpleging van de marktdeelnemers, en na advies van de commissie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en), na raadpleging van de marktdeelnemers. Een individuele uitzondering wordt toegekend door de commissie.”

Overeenkomstig artikel 7 undecies §3 van de Elektriciteitswet heeft Elia zijn kalibratieverslagen van de veiling Y-4 voor de leveringsperiode 2028-2029 en van de veiling Y-1 voor de leveringsperiode 2025-2026 op 15 november 2023 bezorgd aan de minister, de regulator en de Algemene Directie Energie⁵.

Dit verslag werd op 21 november 2023 voorgesteld in het Opvolgingscomité CRM en op 1 december 2023 in de WG Adequacy #25 van Elia⁶.

Overeenkomstig het laatste lid van §3 van artikel 7 undecies van de Elektriciteitswet heeft de regulator op 1 februari 2024 aan de Minister zijn adviezen (A) 2736 en (A) 2736 bezorgd over de voorstellen van de netbeheerder voor de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) en de uitoefenprij voor de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van de capaciteitslevering, alsook het maximale volume aan capaciteit dat in het kader van de betreffende veiling kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit.

Paragraaf 4 van artikel 7 undecies van de Elektriciteitswet bepaalt het volgende:

“§ 4. Uiterlijk op 1 februari van ieder jaar doet de commissie aan de Minister een voorstel over de specifieke waarden van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald bedoeld in paragraaf 2, eerste lid met het oog op de organisatie van de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van capaciteitslevering, en bezorgt daarvan een kopie aan de Algemene Directie Energie en de netbeheerder. De commissie doet dat voorstel na toepassing van de betreffende berekeningsmethode bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, en op basis van de berekeningen van het in paragraaf 3, eerste lid bedoelde verslag van de netbeheerder. Dit voorstel bevat eveneens een voorstel voor het minimale volume dat moet worden gereserveerd voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken.”

⁵ <https://www.elia.be/nl/users-group/adequacy-working-group>

⁶ <https://www.elia.be/en/users-group/adequacy-working-group/20231201-meeting>

De Minister en de AD Energie van de FOD Economie hebben de in die §4 bedoelde voorstellen (C) 2733 en (C) 2734 van de regulator op 1 februari 2024 overigens goed ontvangen.

2. Chronologie van de werkzaamheden ter voorbereiding van de veilingen Y-4 van het leveringsjaar 2028-2029 en Y-1 van het leveringsjaar 2025-2026

2.1. De veiling Y-4 voor het leveringsjaar 2028-2029

Het scenario dat gebruikt is om het volume en de parameters van de veiling Y-4 van het leveringsjaar 2028-2029 te berekenen werd bepaald volgens de procedure beschreven in het koninklijk besluit van 28 april 2021.

Dit besluit voorziet er met name in dat de netbeheerder in samenwerking met de Algemene Directie Energie en in overleg met de commissie een selectie van één of meerdere scenario's en gevoeligheden maakt, dat Elia een openbare raadpleging over deze scenario's en gevoeligheden organiseert en op basis daarvan aanbevelingen formuleert, dat de regulator vervolgens een voorstel voor een referentiescenario uitwerkt voor de Minister, dat de AD Energie een advies op dit voorstel formuleert en dat, tot slot, de Minister aangeeft welk scenario moet gebruikt worden. Met eerbiediging van deze procedure:

- heeft Elia in juni 2023 een raadplegingsverslag gepubliceerd dat de aanbevelingen voor de scenariokeuze bevat⁷;
- heeft de CREG op 31 augustus 2023 aan de Minister van Energie haar ontwerpvoorstel (C) 2631 voor het referentiescenario voorgelegd⁸;
- heeft de AD Energie van de FOD Economie op 5 september 2023 haar advies over het voorstel (C)2631 neergelegd⁹;
- bepaalt op 15 september 2023 een ministerieel besluit¹⁰ het scenario dat in aanmerking moet worden genomen voor de veiling Y-4 van het leveringsjaar 2028-2029.

Het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt eveneens dat de regulator in samenwerking met de netbeheerder een voorstel uitwerkt omtrent twee intermediaire waarden, namelijk de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X. Overeenkomstig met deze procedure:

- heeft de CREG op 7 september 2023 aan de Minister van Energie haar voorstel (C) 2579 bezorgd over de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X voor de Y-4 veiling met leveringsperiode 2028-2029¹¹;

⁷ https://www.elia.be/fr/consultations-publiques/20230418_public-consultation-on-the-scenarios-sensitivities-and-data-for-the-crm

⁸ <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2631>

⁹ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energie/Advies-AD-Energie-scenario-y-4-28-29-y-1-25-26.pdf>

¹⁰ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&pub_date=2023-10-02&caller=list&numac=2023045383

¹¹ <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2579>

- bepaalt het ministerieel besluit van 15 september 2023 de intermediaire waarden voor de Y-4 veiling van 2024¹².

2.2. De veiling Y-1 voor het leveringsjaar 2025-2026

Het scenario dat gebruikt is om het volume en de parameters van de veiling Y-1 van het leveringsjaar 2025-2026 te berekenen werd eveneens bepaald volgens de procedure beschreven in het koninklijk besluit van 28 april 2021 en die onder 2.2. wordt uitgelegd.

- Elia heeft in juni 2023 een raadplegingsverslag gepubliceerd dat de aanbevelingen voor de scenariokeuze bevat¹³;
- De CREG heeft op 31 augustus 2023 aan de Minister van Energie haar ontwerpvoorstel (C) 2630 voor het referentiescenario voorgelegd¹⁴;
- De AD Energie van de FOD Economie heeft op 5 september 2023 haar advies over het voorstel (C)2630 neergelegd¹⁵;
- Op 15 september 2023 bepaalt een ministerieel besluit¹⁶ het scenario dat in aanmerking moet worden genomen voor de veiling Y-1 van het leveringsjaar 2025-2026.

Het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt eveneens dat de regulator in samenwerking met de netbeheerder een voorstel uitwerkt omtrent twee intermediaire waarden, namelijk de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X. Overeenkomstig met deze procedure:

- heeft de CREG op 7 september 2023 aan de Minister van energie haar voorstel (C) 2580 bezorgd over de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X voor de Y-1 veiling met leveringsperiode 2025-2026¹⁷;
- bepaalt het ministerieel besluit van 15 september 2023 de intermediaire waarden voor de Y-1 veiling van 2024¹⁸.

¹²https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&pub_date=2023-10-02&caller=list&numac=2023045381

¹³https://www.elia.be/nl/publieke-consultaties/20230418_public-consultation-on-the-scenarios-sensitivities-and-data-for-the-crm

¹⁴<https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2630>

¹⁵<https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Advies-AD-Energie-scenario-y-4-28-29-y-1-25-26.pdf>

¹⁶https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&pub_date=2023-10-02&caller=list&numac=2023045383

¹⁷<https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2580>

¹⁸https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&pub_date=2023-10-02&caller=list&numac=2023045381

3. Beschrijving van de methodologie voor het bepalen van de vraagcurve

Ter herinnering: de vraagcurve is een reeks punten waarvan de waarden worden gekenmerkt door twee assen:

- de abscis-as vertegenwoordigt het volume en wordt uitgedrukt in MW;
- de ordinaat-as vertegenwoordigt de prijs en wordt uitgedrukt in €/MW/jaar.

De vraagcurve wordt opgebouwd met behulp van drie referentiepunten - A, B en C - die bepaald worden aan de hand van twee prijsparameters (de nettokost van een nieuwkomer en de maximumprijs) en twee volumeparameters (het op een veiling vereiste volume en het maximale volume tegen de maximumprijs).

Deze volumes worden in vijf stappen bepaald volgens artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 april 2021:

1. het gemiddelde elektriciteitsverbruik in gesimuleerde tekortsituaties wordt als referentie genomen (art. 11 §2,1°);
2. een volume dat overeenstemt met de vereiste reserves voor het bewaren van het evenwicht in het netwerk wordt toegevoegd aan het gemiddelde verbruik (art. 11 § 2,2°);
3. de verwachte gemiddelde niet-geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties wordt in mindering gebracht (art. 11 §2,3°);
4. de niet in aanmerking komende capaciteit (capaciteit die exploitatiesteun geniet of die onder de drempel om in aanmerking te komen van 1MW ligt) wordt uit het beoogde volume verwijderd (art. 11 §2,4°). Idem voor de capaciteit gecontracteerd tijdens de vorige veilingen;
5. voor de veiling vier jaar voor de periode van capaciteitslevering wordt een volume, te reserveren voor de Y-1-veiling ten minste gelijk aan de benodigde gemiddelde capaciteit om de totale piekcapaciteit gedurende gemiddeld minder dan 200 draaiuren per jaar te dekken, in mindering gebracht volgens het wettelijk kader. Dezelfde vermindering en reservatie wordt, per grens, pro rata toegepast op het maximaal vereist volume in de preveilingen voor de onrechtstreekse buitenlandse capaciteit vier jaar voor de periode van capaciteitslevering (art. 11 §2,5°). Er dient te worden opgemerkt dat de CREG in haar voorstel (C) 2733 voorstelt om het totale buitenlandse capaciteitsvolume naar de Y-1 veiling over te brengen in plaats van een pro rata vermindering toe te passen.

De prijzen worden bepaald op basis van artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 april 2021:

§2. De nettokost van een nieuwkomer (in €/MW/jaar) is gelijk aan de "missing-money" van de technologie met het laagste "missing-money" van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën.

§3. De "missing-money" van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën in paragraaf 4 wordt bepaald door de brutokost van een nieuwkomer te verminderen met de jaarlijkse inframarginale inkomsten voor de referentie voor elke technologie zoals bedoeld in paragraaf 6 en met de netto-opbrengsten uit de levering van balanceringsdiensten zoals bedoeld in paragraaf 7.

4. Voorstellen van de regulator: samenvatting

4.1. Voorstel (C) 2734 (T-1 veiling van oktober 2024)

In haar voorstel (C)2734 stelt de CREG dat ze de gegevens in het kalibratieverslag niet heeft kunnen valideren (alinea 58).

4.1.1. Volume

Wat betreft het volume aan capaciteit dat reeds gecontracteerd werd op de Y-4 veiling in 2021 en op de bijkomende aanbesteding in 2022 met betrekking tot de leveringsperiode 2025-2026, geeft de CREG aan dat een volume van 4457 MW (alinea 64) in aanmerking moet worden genomen.

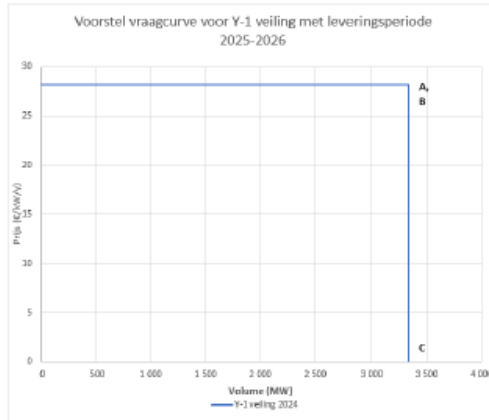
In alinea 65 van haar voorstel (C)2734 stelt de CREG voor om de Belgische nucleaire capaciteit af te trekken van de vraagcurve, rekening houdend met een reductiefactor van 80%, d.w.z. 1645 MW.

Op basis van de volumeparameters uit het kalibratieverslag en de bovenstaande opmerkingen stelt de CREG de volgende tabel voor in alinea 68.

Tabel 1: Volumeparameters van het voorstel (C) 2734 van de CREG voor de Y-1 veiling van de leveringsperiode 2025-2026

	Volume (MW)
Gemiddeld elektriciteitsverbruik in gesimuleerde tekortsituaties	13473
Nood aan regelvermogen	+1125
Gemiddelde niet geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties	-443
Niet in aanmerking komende capaciteit	-2748
Belgische nucleaire capaciteit	-1645
Reeds gecontracteerde capaciteit	-4457
Vermindering buitenlandse capaciteit	-1969
Resultaat	+3336

Wat de deelname van buitenlandse indirecte capaciteit aan het CRM betreft, stelt de CREG in alinea 69 van haar voorstel (C)2734 voor om de door Elia berekende MEC (Maximum Entry Capacity) voor Nederland en Duitsland in veiling te brengen, namelijk 976 MW en 284 MW.

4.1.2. Prijs

Voor de prijsparameters bepaalt artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 dat de vraagcurve dient te worden opgesteld op basis van twee parameters: de nettokost van een nieuwkomer en de maximumprijs. Om haar voorstel op te stellen, geeft de CREG aan dat zij de volgende parameters in overweging heeft genomen (alinea 71):

- ✓ de brutokost van een nieuwkomer zoals vastgesteld in het MB van 15 september 2023¹⁹ tot vaststelling van de intermediaire waarden voor de veiling in 2024,
- ✓ de jaarlijkse inframarginale inkomsten door Elia vermeld in het netbeheerdersverslag (zie punt 2.6. van het kalibratieverslag van november 2023),
- ✓ de netto-opbrengsten uit de levering van balanceringsdiensten door Elia vermeld in het netbeheerdersverslag (zie punt 2.7. van het kalibratieverslag),

Aan de hand van deze gegevens heeft de CREG de nettokost van een nieuwkomer vastgesteld op 56,5 €/kWh (alinea 74)²⁰:

De maximumprijs (punten A en B van de curve) werd op zijn beurt vastgesteld via de toepassing van factor X (1,1) op de nettokost van een nieuwkomer en is vastgesteld op 28,2 €/2025/kWh (alinea 76).

In alinea's 80 tot 88 vergelijkt de CREG de vraagcurves van de vorige jaren en merkt ze op dat de prijsparameters voor deze veiling beduidend lager liggen dan die van de vorige veilingen, enerzijds door de hogere opbrengstenramingen in het kalibratieverslag en anderzijds door de hogere inframarginale inkomsten. De CREG geeft ook aan dat het aannemelijk is dat de spelers hun marktopbrengsten lager inschatten dan de simulaties van Elia, aangezien de marktspelers zelf hun kosten en opbrengsten simuleren in hun investeringsplan.

De CREG is van mening dat, gezien het beperkte volume dat nodig is voor deze veiling, de concurrentie tussen de bestaande capaciteiten voldoende zal zijn en dat hogere prijsparameters niet zullen leiden tot een systematische stijging van de kostprijs van het CRM.

De CREG is vervolgens van mening dat een zekere stabiliteit van de prijsparameters tussen de vraagcurves wenselijk is, met een beperkte variatie binnen een bepaalde marge.

¹⁹ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/09/09/2022033238/staatsblad>

²⁰ DSM (0-300 MW) als referentietechnologie

Tot slot stelt de CREG in alinea 88 voor om de maximumprijs van deze Y-1 veiling voor de leveringsperiode 2025-2026 af te stemmen op de Net-CoNE van de Y-4 veiling voor dezelfde leveringsperiode, namelijk € 50/kW/jaar.

Techno	Net-CONE (€/kW)	Reductiefactor	Net-CoNEd (€/kWd) €2022	Net-CoNEd (€/kWd) €2025
IC Gas Engine	39,29	0,92	42,7	46,7
Battery	84,90	0,63	134,8	147,2
DSR (0<300MW)	13,82	0,59	23,4	25,6
DSR (300<600MW)	40,39	0,59	68,5	74,8
DSR (600<900MW)	66,97	0,59	113,5	124
DSR (900<1200MW)	93,54	0,59	158,5	173,2
PV	55,57	0,02	2778,3	3035,6
Wind Onshore	43,88	0,09	487,6	532,7

4.1.Voorstel (C) 2733 (T-4 veiling van oktober 2024)

4.2.1. Volume

In haar voorstel (C)2733 stelt de CREG bij wijze van inleiding dat ze de gegevens in het kalibratieverslag niet heeft kunnen valideren (alinea 59).

De CREG wijst erop dat enkel het reeds gecontracteerde volume, berekend overeenkomstig artikel 11, §4 van het KB Methodologie, niet is opgenomen (omdat het niet wordt vermeld) in het kalibratieverslag. Volgens de CREG bedraagt het totale volume dat een meerjarencontract kreeg tijdens de Y-4 veilingen met betrekking tot de leveringsperiodes 2025-2026 en 2027-2028 en waarvan het contract betrekking heeft op de leveringsperiode 2028-2029, 2247 MW (alinea 67).

In alinea 68 van haar voorstel (C)2733 stelt de CREG voor om de Belgische nucleaire capaciteit af te trekken van de vraagcurve, rekening houdend met een reductiefactor van 80%, d.w.z. 1645 MW.

In alinea 71 stelt de CREG voor om het volledige volume aan buitenlandse capaciteit naar de Y-1 veiling voor de leveringsperiode 2028-2029 over te dragen.

In alinea 72 stelt de CREG de waarden voor die gebruikt worden om het volume te bepalen dat opgenomen is in Tabel 2:

:

Tabel 2: Volumeparameters van het voorstel (C) 2733 van de CREG voor de Y-4 veiling van de leveringsperiode 2028-2029

	Punt A (MW)	Punten B en C
gemiddelde lading in gesimuleerde tekortsituaties	15363	15453
nodige evenwichtsreserve		+1127
verwachte gemiddelde niet-geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties	-612	-478
niet in aanmerking komende capaciteit		-2775
Belgische nucleaire capaciteit		-1645
capaciteit van de Y-1 veiling		-1461
capaciteit gecontracteerd tijdens de vorige veilingen		-2247
buitenlandse capaciteit		-1018
Totaal	+6733	+6957

4.2.2. Prijs

Voor de prijsparameters geeft de CREG aan dat ze, om haar voorstel (C)2733 op te stellen, de volgende parameters in overweging heeft genomen:

- ✓ de brutokost van een nieuwkomer zoals vastgesteld in het MB van 15 september 2023²¹ tot vaststelling van de intermediaire waarden voor de veiling in 2024,
- ✓ de jaarlijkse inframarginale inkomsten die Elia opneemt in het verslag van de netbeheerder,
- ✓ de netto-opbrengsten uit de levering van balanceringsdiensten zoals ze door Elia vermeld worden in het netbeheerdersverslag.

Aan de hand van deze gegevens stelt de CREG vast dat de nettokost van de beste nieuwkomer 32,2 €2028/kWd²² bedraagt (alinea 79). Gezien de aanzienlijke toename van het volume dat moet worden verworven, is de CREG van mening dat de 300 MW DSM niet zal volstaan om een volume te leveren dat wordt aangeboden tussen de punten A en B van de vraagcurve op de Y-4 veiling in 2024. Bijgevolg stelt de CREG voor om de volgende nieuwkomertechnologie in overweging te nemen, namelijk een CCGT (>800 MW), met een nettokost van 51,2 €2028/kWd (punt B van de vraagcurve).

De maximumprijs (punt A) is vastgesteld door de correctiefactor X van 1,5 toe te passen op deze nettokost van 51,2 €2028/kWd, wat een maximumprijs oplevert van 76,8 €2028/kWd (alinea 80).

Van alinea 84 tot 91 vergelijkt de CREG de vraagcurves van de voorbije jaren en merkt ze op dat er een groeiende behoefte is aan binnenlandse capaciteit, gekoppeld aan de veronderstelling dat de vraag naar elektriciteit stijgt door de toenemende elektrificatie.

²¹ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/09/09/2022033238/staatsblad>

²² DSM (0-300 MW) als referentietechnologie

De CREG merkt ook een duidelijke vermindering van de prijsparameters op, enerzijds door de hogere opbrengstenramingen in het kalibratieverslag, en anderzijds door de hogere inframarginale inkomsten. De CREG geeft ook aan dat het aannemelijk is dat de spelers hun marktopbrengsten lager inschatten dan de simulaties van Elia, aangezien de marktspelers zelf hun kosten en opbrengsten simuleren in hun investeringsplan.

De CREG is van mening dat een zekere stabiliteit van de prijsparameters tussen de vraagcurves wenselijk is, met een beperkte variatie binnen een bepaalde marge.

In de paragrafen 91 en 92 erkent zij weliswaar dat stabiliteit van de prijsparameters van de ene veiling tot de andere wenselijk lijkt om de marktspelers vertrouwen te geven in het CRM en om de voorbereiding van investeringsdossiers te vergemakkelijken, maar zij stelt niettemin voor om de prijzen zoals berekend en weergegeven in de onderstaande tabel in overweging te nemen.

Tabel 3: vraagcurve voor de Y-4 veiling in de leveringsperiode 2028-2029

	Volume (MW)	Prijs (€ 2028/kWd/jaar)
Punt A	6733	76.8
Punt B	6956	51.2
Punt C	6956	0

5. Analyse van de AD Energie

Het doel van dit hoofdstuk is de opmerkingen te analyseren die de regulator geformuleerd heeft in zijn voorstellen (C) 2733 en (C) 2734.

Met betrekking tot de validering van de gegevens in het kalibratieverslag van Elia door de CREG (alinea 59), merkt de AD Energie op dat de CREG vorig jaar dezelfde opmerking heeft gemaakt in het voorstel (C)2508. De AD Energie nodigt de CREG uit om dit mogelijke gebrek aan validatie te bespreken op een CRM-OC om het te verhelpen en de simulatieparameters van Elia transparanter te maken.

5.1. Analyse van de opmerkingen van de regulator in zijn voorstel (C) 2734 waarin de input van zijn advies (A) 2736 wordt overgenomen

5.1.1. Analyse van de volumeparameters

Niet in aanmerking komende capaciteit

De AD Energie is het eens met alinea 66 van het voorstel: niet in aanmerking komende capaciteit kan worden gecorrigeerd in overeenstemming met §3 van het Koninklijk Besluit van 28 april 2021 via het mechanisme van "dummy bids".

Nationale nucleaire eenheden

De AD Energie gaat akkoord met punt 68 van het voorstel (C) 2734 van de CREG om de niet in aanmerking komende capaciteit te verhogen gezien het akkoord tussen Engie en de Belgische staat over de LTO van Doel 4 (1026 MW) en Tihange 3 (1030 MW). Deze niet in aanmerking komende capaciteit zou na toepassing van een reductiefactor van 80% 1.645 MW bedragen.

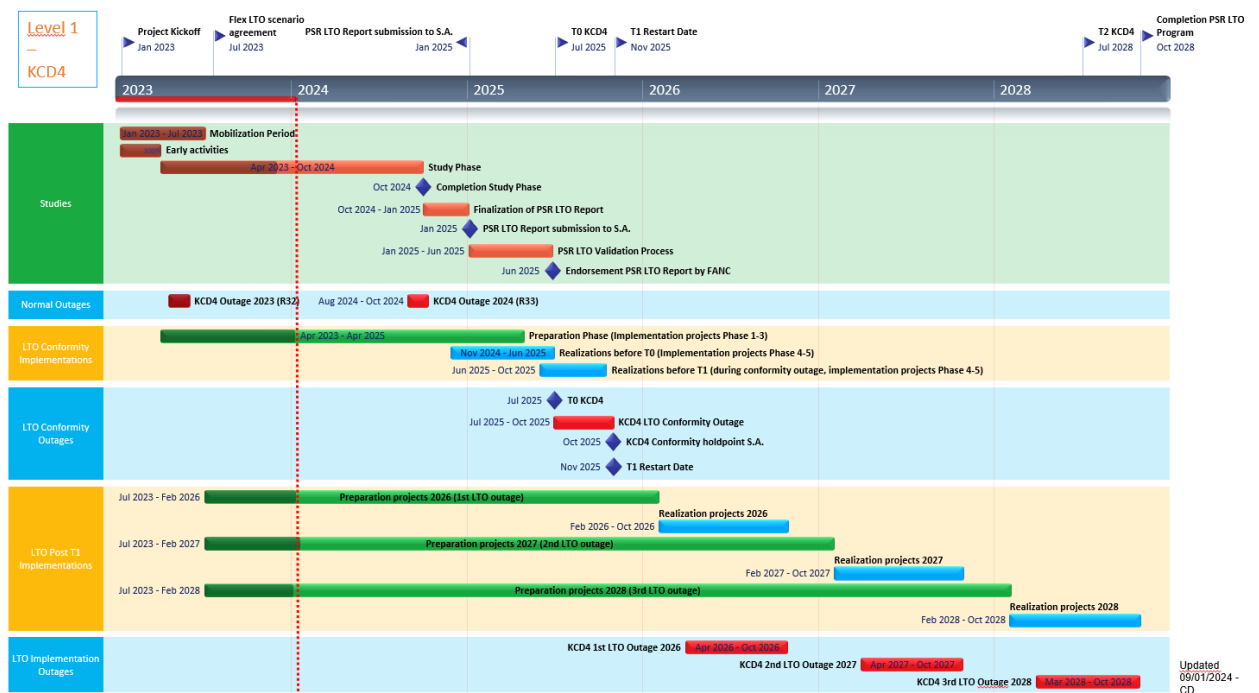
Deze reductiefactor van 80% werd door Elia in het kalibratieverslag bepaald en is gebaseerd op de volledige nucleaire vloot in België. In haar advies (A) 2736 merkt de CREG op dat de reductiefactor voor kernenergie voornamelijk wordt beïnvloed door de percentages gedwongen uitval op lange termijn en dat deze percentages sterk variëren naargelang de betrokken centrale, aangezien deze uitval verband houdt met de specifieke kenmerken van elke centrale.

De CREG stelt in haar adviezen (A) 2735 en 2736 dan ook voor om enkel rekening te houden met Doel 4 en Tihange 3 bij de berekening van de nucleaire reductiefactor. In haar voorstellen voor de vraagcurve voor de veilingen Y-1 en Y-4 houdt de CREG niettemin rekening met de reductiefactor van 80%.

In de wetenschap dat het in aanmerking nemen van slechts twee reactoren niet voldoende statistische nauwkeurigheid mogelijk maakt en kan leiden tot een overschatting van de werkelijke beschikbaarheid van de centrales, trekt de AD Energie de waarde van 80% die in de voorstellen (C) 2733 en (C) 2734 als reductiefactor wordt gebruikt, niet in twijfel.

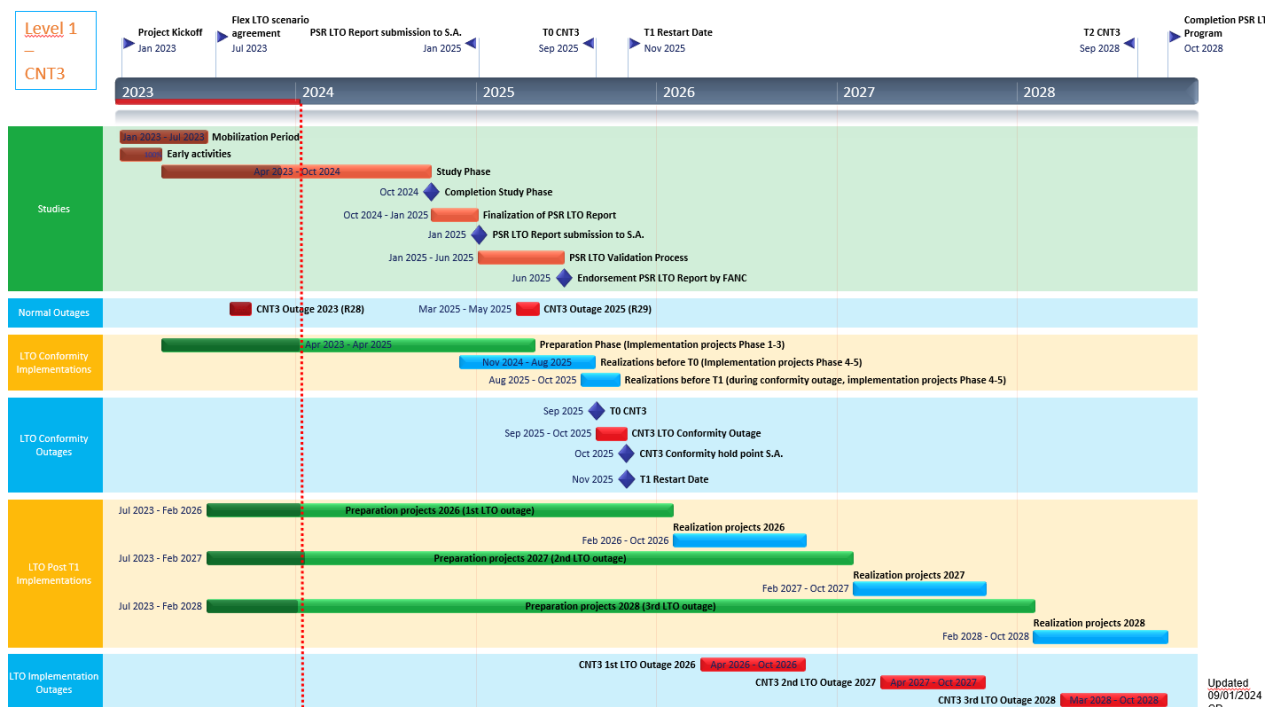
Op 14/02/2024, heeft het Verbindingscomité dat verantwoordelijk is voor de opvolging van de LTO-werkzaamheden aan Doel 4 en Tihange 3, waarin vertegenwoordigers van de Belgische Staat en Engie/Electrabel zetelen, in antwoord op een verzoek verklaard dat het de verplichtingen van REMIT om de geplande data voor de heropstart en de elektriciteitsproductie mee te delen, zal naleven. De volgende informatie met betrekking tot de voortgang van het project en de beoordeling van de planningsrisico's wordt periodiek gemonitord door het Comité:

- ✓ *Leveringsperiode - datum van heropstart (in dit stadium blijft november 2025 het doel);*
- ✓ *Toegestane termijn - de transactiedocumenten zijn openbaar en het is de verantwoordelijkheid van de Belgische regering om aan te geven of er vertraging wordt verwacht bij de aanneming van de wetswijzigingen²³. Daarnaast worden momenteel de goedkeuringen van het FANC gepland;*
- ✓ *Begin van de werken: zie onderstaande planning;*
- ✓ *Voltooiing van de LTO-werkzaamheden: zie onderstaande planning;*
- ✓ *Voortdurende beoordeling van de risico's verbonden aan de herstart;*
- ✓ *Vertraging: als er een vertraging wordt vastgesteld ten opzichte van de oorspronkelijk geplande herstartdatum (1/11/25), wordt REMIT aangepast;*
- ✓ *Risicobeheersingsplan: gedekt door de continue risicobeoordeling.*

Afbeelding 1: Planning verstrekt door het LTO Verbindingscomité voor Doel 4

²³ De wetswijzigingen die nodig zijn om het wettelijke kader voor de verlenging van Doel 4 en Tihange 3 in te voeren, moeten vóór 10 mei 2024 door het parlement worden gestemd. Daartoe werden de verschillende wetswijzigingen in de week van 26 februari 2024 ingevoerd, zodat de parlementaire werkzaamheden konden beginnen.

Afbeelding 2: Planning verstrekt door het LTO Verbindingscomité voor Tihange 3

De reeds gecontracteerde capaciteit

De AD Energie heeft geen opmerkingen over het voorstel van de CREG op dit punt; het voorgestelde volume is zeer zeker in overeenstemming met de publieke informatie.

Buitenlandse capaciteit

De AD Energie is het eens met de CREG dat het volume buitenlandse capaciteit uit het kalibratieverslag van Elia in aanmerking moet worden genomen, aangezien dit volume nul was voor de Y-4 veiling voor dezelfde leveringsperiode.

5.1.2. Analyse van de prijsparameters

Inframarginale inkomsten

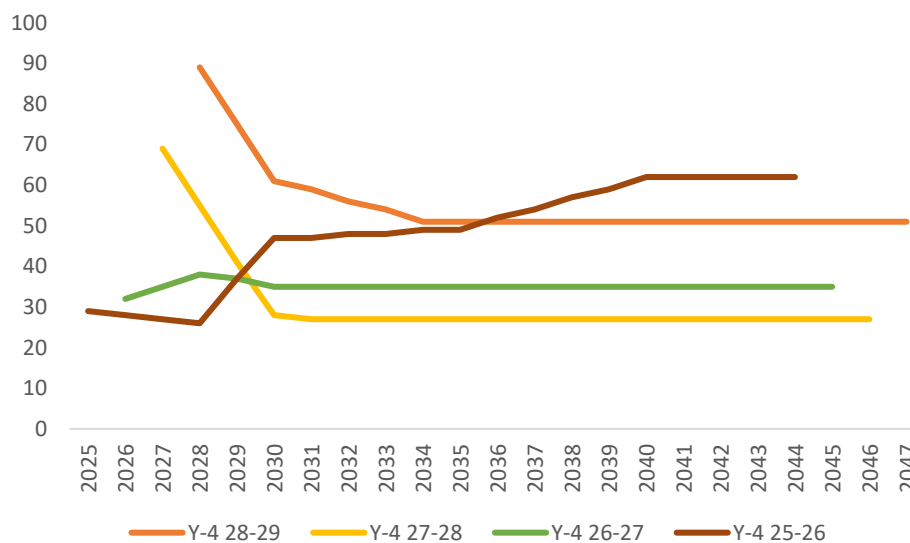
Tabel 4: Inframarginale inkomsten zoals vermeld het kalibratieverslag

€/kW	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
IC Gas Engine	9	13	18	22	19	15	15	15	15	14	14	14	14	14	14
Battery	27	32	36	41	42	44	45	47	48	50	50	50	50	50	50
DSR (0<300MW)	0														
DSR (300<600MW)	0														
DSR (600<900MW)	0														
DSR (900<1200MW)	0														
PV	76	67	58	49	44	39	37	35	34	32	32	32	32	32	32
Wind Onshore	191	173	156	138	124	110	106	102	98	94	94	94	94	94	94

In punt 84 van voorstel (C) 2734 legt de CREG uit dat de inframarginale inkomsten uit de simulaties van Elia potentieel hoger zijn dan de raming van de opbrengsten die de marktspelers gebruiken in hun investeringsplannen. Bovendien verhogen hoge inframarginale inkomsten, zoals in het kalibratieverslag, het risico op overschatting.

Uit de openbare raadpleging van Compass Lexecon van december 2023 over toetredingsdrempels voor bestaande CRM-capaciteit blijkt ook dat de spelers aangeven dat de inkomsten van Elia alleen als een benchmark moeten worden beschouwd, aangezien ze afkomstig zijn van een gekalibreerd model om de toereikendheid te kwantificeren en niet van een ontwikkelingsmodel voor een investeringsplan. De conclusies van Compass Lexecon zijn dus in lijn met die van de CREG; voorstel 2 van hun studie²⁴ stelt voor om de afschrijvingsperiode van een investering berekend door Elia als een maximale duur te beschouwen en de marktspelers toe te staan een lagere afschrijvingsperiode te rechtvaardigen.

De CREG merkt ook op dat het niveau van de inframarginale inkomsten sterk varieert naargelang de verschillende veilingen, zoals blijkt uit onderstaande grafiek:

Afbeelding 3: Inframarginale inkomsten in €/kW voor CCGT's in Y-4 veilingen voor de leveringsperioden van 25-26 tot 28-29

Deze grote variabiliteit van de inframarginale inkomsten is het gevolg van de uitzonderlijke gebeurtenissen die ons Belgische elektriciteitssysteem de voorbije jaren heeft gekend. De Covid-crisis, die de elektriciteitsprijzen sterk deed dalen, gevolgd door de invasie van Oekraïne, en de energiecrisis, die het tegenovergestelde effect had, leidden tot extreem volatiele elektriciteitsprijzen. De CREG beveelt een grotere stabiliteit van de prijsparameters aan zodat de marktspelers hun investeringsdossier beter kunnen voorbereiden.

De AD Energie is het eens met de opmerkingen van de CREG en is van mening dat het gebrek aan stabiliteit in de parameters die gebruikt worden om de vraagcurve te bepalen, kan leiden tot onzekere situaties voor de marktspelers, met gevolgen voor de kostprijs van het CRM.

²⁴<https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/capaciteitsvergoedingsmechanisme-elektriciteit-beoordeling-parameters-volgende-veilingen.pdf>

Inkomsten uit de ondersteunende diensten

Tabel 5: Inkomsten uit de ondersteunende diensten zoals vermeld in het kalibratieverslag

Techno	€/kW/jaar
IC Gas Engine	27
Battery	25
DSR (0<300MW)	12
DSR (300<600MW)	12
DSR (600<900MW)	12
DSR (900<1200MW)	12
PV	0
Wind Onshore	0

De AD Energie merkt op dat de CREG geen opmerkingen heeft gemaakt over de waarden of de methodologie die Elia heeft gebruikt om de inkomsten uit ondersteunende diensten zoals de FCR-reserve, de aFRR-reserve en de mFRR-reserve te bepalen. De AD Energie wijst op de inspanningen die Elia geleverd heeft om deze inkomsten zo nauwkeurig mogelijk te kwantificeren en op de verbetering van de methodologie dankzij de studie van Compass Lexecon over dit onderwerp²⁵.

De AD Energie waardeert in het bijzonder de aanpassingen die Compass Lexecon heeft gemaakt om rekening te houden met het uitzonderlijke effect van de energiecrisis in 2022 en is van mening dat deze methode robuuster is dan de methode die in het kalibratieverslag voor de veiling Y-4 2027-2028 werd gebruikt. Bovendien merkt de AD Energie op dat de spelers tijdens de voorstelling van de resultaten door Compass Lexecon geen opmerkingen hebben gemaakt over de gebruikte methodologie²⁶. Deze methodologie lijkt daarom tegemoet te komen aan de opmerkingen die de spelers in de voorgaande jaren gemaakt hebben²⁷.

Kwantificering van de net-CONE

In overeenstemming met artikel 10 §2 van het KB van 28 april 2021:

§ 2. De nettokost van een nieuwkomer (in €/MW/jaar) is gelijk aan de "missing-money" van de technologie met het laagste "missing-money" van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën.

De technologie met de laagste missing money is DSM (0-300MW) en zal daarom door de CREG in haar voorstel (C) 2734 als referentietechnologie worden beschouwd.

Op basis van de informatie die beschikbaar is in het kalibratieverslag van de netbeheerder, heeft de AD Energie de net-CONE van de technologieën vermeld in de beperkte lijst van technologieën berekend en ter informatie/illustratie opgenomen in onderstaande tabellen. De AD Energie bevestigt dat DSM (0-300MW) moet worden beschouwd als de referentietechnologie.

²⁵ <https://www.elia.be/en/users-group/adequacy-working-group>

²⁶ <https://www.elia.be/en/users-group/adequacy-working-group/20231013-meeting>

²⁷ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/raadplegingsverslag-kb-methodologie.pdf>, vertrouwelijke speler

Tabel 6: Kwantificering van de net-CONE ter informatie

Techno	Net-CONE (€/kW)	Reductiefactor	Net-CoNEd (€/kWd) €2022	Net-CoNEd (€/kWd) €2025
IC Gas Engine	39,23	0,92	42,64	46,6
Battery	71,25	0,63	113,10	123,57
DSR (0<300MW)	13,82	0,59	23,42	25,59
DSR (300<600MW)	40,39	0,59	68,46	74,8
DSR (600<900MW)	66,97	0,59	113,51	124
DSR (900<1200MW)	93,54	0,59	158,55	173,2
pV	55,57	0,02	2778,27	3035,6
Wind Onshore	44,84	0,09	498,19	544,32

De AD Energie merkt op dat er een inconsistentie is tussen de net-CONE voor batterijen en voor onshore windenergie berekend door de AD Energie enerzijds en die berekend door de CREG²⁸. Op 20/02 werd een bilaterale met de CREG georganiseerd om de oorsprong van dit verschil te begrijpen²⁹. Deze verschillen hebben echter geen invloed op de bepaling van het prijsplafond van de veiling, aangezien noch batterijen noch onshore windenergie de technologieën met de laagste CONE zijn.

De AD Energie merkt op dat het maximumplafond van de Y-1 veiling aanzienlijk lager is dan dat van de Y-4 veiling wanneer DSR (0<300MW) als referentietechnologie wordt beschouwd. Niettemin stelt de CREG voor om de maximumprijs voor de Y-1 veiling vast te stellen op €50/kW/jaar, en zo dit prijsplafond af te stemmen op dat van de Y-4 veiling voor hetzelfde leveringsjaar.

De AD Energie is het eens met de analyse van de CREG en is van mening dat het signaal dat naar de marktspelers wordt gestuurd zo stabiel mogelijk moet zijn. De perceptie van de spelers op de CRM-markt als geheel beïnvloedt hun biedgedrag op de veilingen. Stabiliteit maakt het dus mogelijk om de marktspelers gerust te stellen en hun risicoprijsstelling te verlagen, zodat de kostprijs van het CRM op lange termijn daalt.

Volgens de AD Energie zal dit maximaal prijsplafond, dat hoger is dan de laagste net-CONE, weinig impact hebben op de prijzen, gezien het beperkte volume van 3336 MW voor deze veiling. De bestaande capaciteiten zouden immers voldoende moeten zijn om dit volume te dekken en voldoende concurrentievermogen te genereren.

De AD Energie is dus van mening om dat de CREG moet gevolgd worden en dat de maximale veilingprijs op €50/kW/jaar moet worden vastgesteld.

²⁸ De netto CONE van de CREG voor batterijen bedroeg 147,2€2028/kWd en voor onshore wind 532,7€2028/kWd

²⁹ Deze verschillen zijn te wijten aan het feit dat de CREG ten onrechte rekening houdt met de inkomsten uit ondersteunende diensten voor batterijen, en aan een tikfout in de berekening van de missing money voor onshore windtechnologie enkel voor het jaar 2039.

5.2. Analyse van de opmerkingen van de regulator in zijn voorstel (C) 2733 waarin de input van zijn advies (A) 2735 wordt overgenomen

5.2.1. Analyse van de volumeparameters

Niet in aanmerking komende capaciteit

De AD Energie is het eens met alinea 69 van het voorstel: niet in aanmerking komende capaciteit kan worden gecorrigeerd in overeenstemming met §3 van het Koninklijk Besluit van 28 april 2021 via het mechanisme van "dummy bids".

Nationale nucleaire eenheden

De AD Energie gaat akkoord met punt 68 van het voorstel (C) 2733 van de CREG om de niet in aanmerking komende capaciteit te verhogen gezien het akkoord tussen Engie en de Belgische staat over de LTO van Doel 4 (1026 MW) en Tihange 3 (1030 MW). Deze niet in aanmerking komende capaciteit zou na toepassing van een reductiefactor van 80% 1.645 MW bedragen.

Deze reductiefactor werd door Elia in het kalibratieverslag bepaald en is gebaseerd op de volledige nucleaire vloot in België. In haar advies (A) 2735 merkt de CREG op dat de reductiefactor voor kernenergie voornamelijk wordt beïnvloed door de percentages gedwongen uitval op lange termijn en dat deze percentages sterk variëren naargelang de betrokken centrale, aangezien deze uitval verband houdt met de specifieke kenmerken van elke centrale.

De CREG stelt in haar adviezen (A) 2735 en 2736 dan ook voor om enkel rekening te houden met Doel 4 en Tihange 3 bij de berekening van de nucleaire reductiefactor. In haar voorstellen voor de vraagcurve voor de veilingen Y-1 en Y-4 houdt de CREG niettemin rekening met de reductiefactor van 80%.

In de wetenschap dat het in aanmerking nemen van slechts twee reactoren niet voldoende statistische nauwkeurigheid mogelijk maakt en kan leiden tot een overschatting van de werkelijke beschikbaarheid van de centrales, trekt de AD Energie de waarde van 80% die in de voorstellen (C) 2733 en (C) 2734 als reductiefactor wordt gebruikt, niet in twijfel.

De reeds gecontracteerde capaciteit

De AD Energie heeft geen opmerkingen over het voorstel van de CREG (alinea 67) op dit punt; het voorgestelde volume is zeer zeker in overeenstemming met de publieke informatie.

Buitenlandse capaciteit

De AD Energie is het eens met de CREG in haar voorstel (alinea 71) om het volledige volume aan buitenlandse capaciteit naar de Y-1 veiling voor de leveringsperiode 2028-2029 over te dragen.

5.2.2. Analyse van de prijsparameters

Ter herinnering: de prijzen worden bepaald op basis van §2 en 3 van artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

- De berekening van de inframarginale inkomsten

Zoals hierboven vermeld en overeenkomstig §3 van artikel 10 van het KB van 28 april 2021, brengt de kwantificering van de Net-CONE noodzakelijkerwijs de vaststelling van de inframarginale inkomsten vermeld in §6 van hetzelfde artikel met zich mee:

“§ 6. 1 De geraamde jaarlijkse inframarginale inkomsten van de referentie voor elke technologie worden uitgedrukt in €/MW/jaar en worden, op jaarlijkse basis, berekend [over de volledige levensduur] van de referentie voor elke technologie, rekening houdend met de waarde van de marginale kost van de technologie als ondergrens. Deze inframarginale inkomsten worden voor elk jaar over de levensduur van de eenheid in de capaciteitsmarkt bepaald op basis van de [1 mediaan]1 (P50) inkomsten van de simulatiejaren op basis van het referentiescenario bedoeld in artikel 3 § 7 en houden rekening met het niveau van de toepasselijke uitoefenprijs bedoeld in artikel 26 [en worden geactualiseerd aan de hand van de gemiddelde kapitaalkost, bepaald overeenkomstig artikel 4, § 1, 3]1 .

[1 ...]1

Indien het referentiescenario niet beschikbaar is voor een jaar uit de levensduur van de referentie voor elke technologie, wordt een interpolatie uitgevoerd tussen de waarden van de jaren waarvoor het referentiescenario bestaat, eventueel bijgestuurd door bijkomende beschikbare gegevens. Deze gegevens worden voorgesteld door de netbeheerder en de bronnen ervan worden ter openbare raadpleging bedoeld in artikel 6, § 2, 4° voorgelegd en worden door de netbeheerder in samenwerking met de Algemene Directie Energie en in overleg met de commissie gekozen;”

Tabel 7: Inframarginale inkomsten zoals vermeld het kalibratieverslag

€/kW	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047
CCGT	89	75	61	59	56	54	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51
OCGT	26	21	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
IC Gas Engine	23	20	16	16	16	15	15	15	15	15	15	15	15	15						
CHP	158	139	121	117	113	109	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Battery	41	42	44	45	47	48	50	50	50	50	50	50	50	50						
DSR (0<300MW)	0																			
DSR (300<600MW)	0																			
DSR (600<900MW)	0																			
DSR (900<1200MW)	0																			
PV	49	44	39	37	35	34	32	32	32	32	32	32	32	32	32					
Wind onshore	138	124	110	106	102	98	94	94	94	94	94	94	94	94	94					
Wind offshore	212	189	166	159	152	145	139	139	139	139	139	139	139	139	139	139	139	139	139	139

Inkomsten uit de ondersteunende diensten

Tabel 8: Inkomsten uit de ondersteunende diensten zoals vermeld in het kalibratieverslag

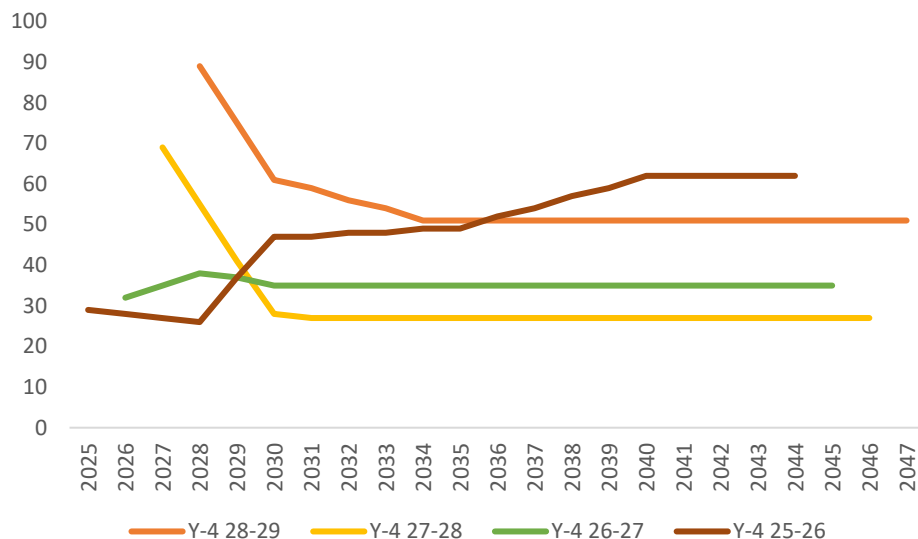
Techno	€/kW/jaar
CCGT	3
OCGT	15
IC Gas Engine	15
CHP	0
Battery	21
DSR (0<300MW)	10
DSR (300<600MW)	10
DSR (600<900MW)	10
DSR (900<1200MW)	10
PV	0
Wind onshore	0
Wind offshore	0

In punt 88 van voorstel (C) 2733 legt de CREG uit dat de inframarginale inkomsten uit de simulaties van Elia potentieel hoger zijn dan de raming van de opbrengsten die de marktspelers gebruiken in hun investeringsplannen. Bovendien verhogen hoge inframarginale inkomsten, zoals in het kalibratieverslag, het risico op overschatting.

Uit de openbare raadpleging van Compass Lexecon van december 2023 over de toetredingsdrempels voor bestaande CRM-capaciteit blijkt ook dat de spelers aangeven dat de inkomsten van Elia alleen als een benchmark moeten worden beschouwd, aangezien ze afkomstig zijn van een gekalibreerd model om de toereikendheid te kwantificeren en niet van een ontwikkelingsmodel voor een investeringsplan. De conclusies van Compass Lexecon zijn dus in lijn met die van de CREG; voorstel 2 van hun studie³⁰ stelt voor om de afschrijvingsperiode van een investering berekend door Elia als een maximale duur te beschouwen en de marktspelers toe te staan een lagere afschrijvingsperiode te rechtvaardigen.

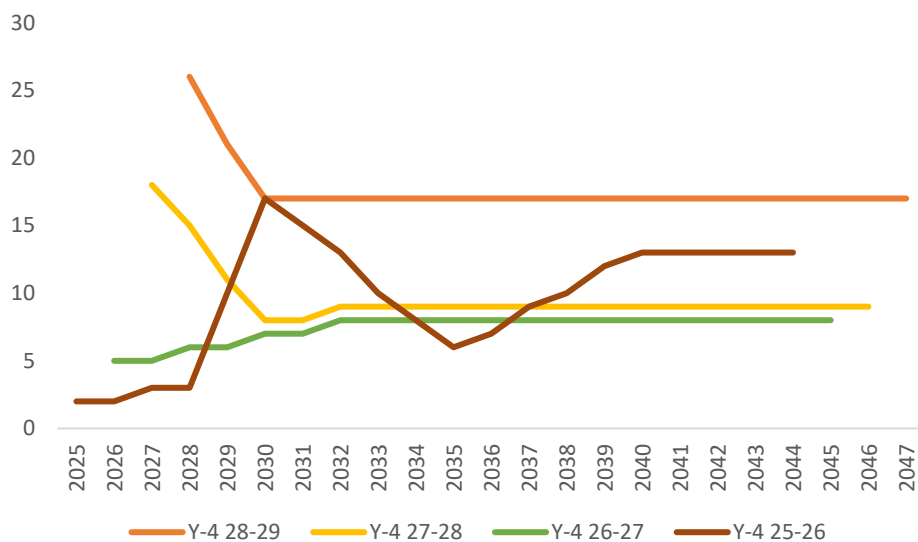
De CREG merkt ook op dat het niveau van de inframarginale inkomsten sterk varieert naargelang de verschillende veilingen, zoals blijkt uit de grafiek uit het voorstel van de CREG (alinea 89):

³⁰ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/mecanisme-remun%C3%A9ration-capacite-electrique-evaluation-parametres-prochaines-encheres.pdf>

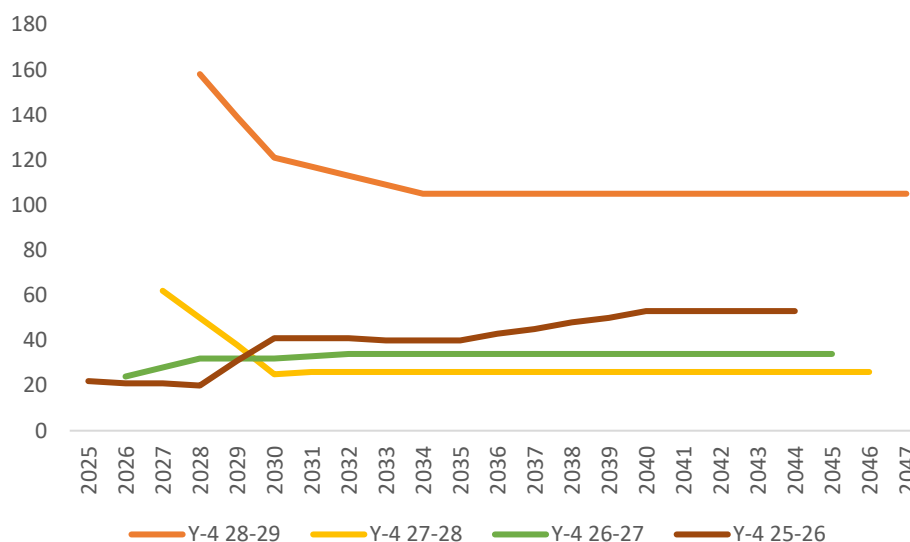

Afbeelding 4: Inframarginale inkomsten in €/kW voor CCGT's in Y-4 veilingen voor de leveringsperioden van 25-26 tot 28-29

De AD Energie noteert ook een variabiliteit voor de andere technologieën zoals vermeld in de afbeeldingen hieronder voor de CHP en de OCGT.

Afbeelding 5: Inframarginale inkomsten in €/kW voor OCGT's in Y-4 veilingen voor de leveringsperioden van 25-26 tot 28-29.

Afbeelding 6: inframarginale inkomsten in €/kW voor CHP in Y-4 veilingen voor de leveringsperioden van 25-26 tot 28-29.

Deze grote variabiliteit van de inframarginale inkomsten is het gevolg van de uitzonderlijke gebeurtenissen die ons Belgische elektriciteitssysteem de voorbije jaren heeft gekend. De Covid-crisis, die de elektriciteitsprijzen sterk deed dalen, gevolgd door de invasie van Oekraïne, en de energiecrisis, die het tegenovergestelde effect had, leidden tot extreem volatiele elektriciteitsprijzen. De kostenstijging als gevolg van de extreem hoge inflatie was niet genoeg om de stijging van de inkomsten te compenseren, zodat de *missing money* sterk daalde, wat resulteerde in een lagere netto CONE. De CREG beveelt een grotere stabiliteit³¹ van de prijsparameters aan zodat de marktspelers hun investeringsdossier beter kunnen voorbereiden.

De kwantificering van de Net-CONE

In overeenstemming met artikel 10 §2 van het KB van 28 april 2021:

§ 2. De nettokost van een nieuwkomer (in €/MW/jaar) is gelijk aan de "missing-money" van de technologie met het laagste "missing-money" van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën.

De technologie met de laagste *missing money* is DSM (0-300MW) en de CREG merkt op (alinea 79) dat de nettokosten van de beste nieuwkomer 32,2 €2028/kWd bedragen. Gezien de aanzienlijke toename van het volume dat moet worden verworven, is de CREG van mening dat de 300 MW niet zal volstaan om een volume te leveren dat wordt aangeboden tussen de punten A en B van de vraagcurve op de Y-4 veiling in 2024.

Bijgevolg stelt de CREG de volgende nieuwkomertechnologie voor: een CCGT (>800 MW), met een nettokost van 51,2 €2028/kWd (punt B van de vraagcurve).

Op basis van de informatie die beschikbaar is in het kalibratieverslag van de netbeheerder, heeft de AD Energie de net-CONE van de technologieën op de beperkte lijst van technologieën berekend en ter informatie/illustratie opgenomen in onderstaande tabellen.

³¹ Deze vraag naar stabiliteit werd in 2023 ook in de ikw naar voren gebracht tijdens besprekingen over de wijzigingen in de wet LDD3

Tabel 9: Kwantificering van de net-CONE

Techno	Net-CONE (€/kW)	Reductiefactor	Net-CoNEd (€/kWd) €2022	Net-CoNEd (€/kWd) €2028 ³²
CCGT	41,73	0,94	44,40	51,18
OCGT	54,11	0,92	58,82	67,79
IC Gas Engine	50,52	0,92	54,91	63,29
CHP	55,15	0,94	58,68	67,63
Battery	40,42	0,57	70,90	81,73
DSR (0<300MW)	15,95	0,57	27,97	32,24
DSR (300<600MW)	42,52	0,57	74,60	85,99
DSR (600<900MW)	69,10	0,57	121,22	139,73
DSR (900<1200MW)	95,67	0,57	167,84	193,47
PV	44,38	0,01	4437,77	5 115,3
Wind onshore	46,33	0,07	661,88	762,94
Wind offshore	93,78	0,09	1041,95	1201,3

De hoogte van de prijsparameters

De AD Energie is het eens met de CREG dat we niet gewoon moeten kijken naar de technologie met de laagste net-CONE (DSM <300MW) en erkent ook dat er meer dan waarschijnlijk een volume nieuwe capaciteit van meer dan 300 MW nodig zal zijn om de vraagcurve te dekken. De tweede technologie met de laagste missing money is de CCGT-technologie, met een net-CONE van €51,2/kWd. De AD Energie merkt op dat dit niveau van missing money, dat punt B van de vraagcurve definieert, iets lager ligt dan dat van de veiling van 2023, maar stabiel blijft en de marktpelers in staat stelt om voldoende nieuwe capaciteit aan te bieden om de bevoorradingszekerheid te garanderen, vooral wanneer rekening wordt gehouden met een correctiefactor van 1,5 zoals gedefinieerd in het MB intermediaire waarden van 15 september 2023.

³² De CREG heeft het indexeringsniveau uit de Economische Vooruitzichten 2023-2028 van het Federaal Planbureau overgenomen, gepubliceerd in juni 2023. De AD Energie merkt op dat er actuelere gegevens beschikbaar zijn voor de jaren 2023, 2024 en 2025, maar beslist om de tarieven te behouden die in de studie van het Federaal Planbureau zijn overgenomen omwille van de consistentie en omdat er weinig evoluties zijn waargenomen.

6. Advies van de AD Energie van de FOD Economie

6.1. Y-4 Veiling van oktober 2024:

In termen van volumeparameters:

De AD Energie adviseert de Minister de volgende parameters in acht te nemen voor de opmaak van de vraagcurve Y-4 met leveringsperiode 2028-2029.

Tabel 10: Volumeparameters van het voorstel (C) 2733 van de CREG voor de Y-4 veiling van de leveringsperiode 2028-2029

	Punt A (MW)	Punten B en C
gemiddelde lading in gesimuleerde tekortsituaties	15363	15453
nodige evenwichtsreserve	+1127	
verwachte gemiddelde niet-geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties	-612	-478
niet in aanmerking komende capaciteit	-2775	
Belgische nucleaire capaciteit	-1645	
capaciteit van de Y-1 veiling	-1461	
capaciteit gecontracteerd tijdens de vorige veilingen	-2247	
buitenlandse capaciteit	-1018	
Totaal	+6733	+6957

In termen van prijsparameters:

De AD Energie adviseert de Minister de prijs van 51,2 €2028/kWd/jaar voor punt B van de vraagcurve en de prijs van 76,8 €2028/kWd/jaar voor punt A van de curve in acht te nemen.

6.2. Y-1 Veiling van oktober 2024

In termen van volumeparameters:

De AD Energie adviseert de Minister de volgende parameters in acht te nemen voor de opmaak van de vraagcurve Y-1 met leveringsperiode 2025-2026.

Tabel 61: Volumeparameters van het voorstel (C) 2734 van de CREG voor de Y-1 veiling van de leveringsperiode 2025-2026

	Volume (MW)
gemiddelde lading in gesimuleerde tekortsituaties	13473
nodige evenwichtsreserve	+1125
verwachte gemiddelde niet-geleverde energie in gesimuleerde tekortsituaties	-443
niet in aanmerking komende capaciteit	-2748
Belgische nucleaire capaciteit	-1645
capaciteit gecontracteerd tijdens de vorige veilingen	-4457
buitenlandse capaciteit	-1969
Totaal	+3336

In termen van prijsparameters:

De AD Energie adviseert de Minister een maximumprijs van €50/kWd/jaar in acht te nemen.

De directeur-generaal a.i.